

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

XL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JUNE 20, 1945

STEVILKA (NUMBER) 143

Spaniji so zaprta vrata v svetovno organizacijo

RUMAN JE Z LE-
ALOM DOSPEL
A PACIFIK

... je bil prvi polet
ameriškega predsednika
Zed. državah

OLYMPIA, Wash., 19. junija.
Predsednik Truman je danes
stalom dospel v to mesto, ki
je severozapadni obali
ter s tem ustvaril pre-
sent. Bil je namreč prvi po-
ki ga je napravil katerikoli
predsednik Zed. držav nad se-
ameriškim kontinentom te-
svojega predsedništva.

Predsednik Truman je odletel
Washingtona in je bil v zra-
ur 12 ur in 18 minut. Njegovo
je pristalo na vojaškem
vzročju McChord, kjer sta
govrila gov. Wallgreen in
govra žena. Od tam se je od-
dal naravnost v governorsko
vence.

Predsednik je smeje povedal
terjem, da je užival nepre-
pozornost v zvezdu in da je
opazil močan veter, ki je
od zapada, vsled česar je
letalo skoro eno uro za-

predsednik Roosevelt
letalo rabil na svojem
preko Atlantskega oce-
na se je udeležil konference
toda ni nikoli potovoval z
na svojih potovanjih
Zed. državah, potem ko je
Belo hišo.

Predsednik Truman se bo po-
vzročil v državi Washington po-
v San Francisco, kjer bo
govor na zaključni seji kon-
Združenih narodov.

VELJNIK RUSKIH
V BERLINU BIL
V NESREČI

LONDON, 18. junija—Berlin-
radio, ki ga kontrolirajo so-
vetske oblasti, je danes poročal,
je bil včeraj v nesreči z mo-
torem kolesom ubit gen. Niko-
Berzarin, poveljnik ruske
vzdržje v nemški prestolnici.
Po smrti gen. Berzarinu, je
bil strokovnjak za vojaške
na Daljnem vzhodu, je
maršal Gregorij Žukov.
Berzarin je nedavno izrazil že-
ja povratek na Daljni vzhod.

30-LETNICA ZAKONA

Dne 30. junija je bila obnovljena
soboto sta pozvana Mr.
in Mrs. Elizabeth Babic,
katera svojo farmo na Hub-
Rd., Madison, O., obhajala
njiju srečnega v za-
zivljene zakonskega življ-
ja. Prijatelji in znanci iz Mad-
isona, Genève in okolice so jima
dogodek pripravili lepo
srečanje. Zabava je bila pri-
ča domaća. K čestit-
ju domaćim in prijate-
ljivim se pridružujemo tudi mi, in
kaj denarja.

To je 30-letnega moža stra-
hovito razkačilo. Iz mesta je šel
naravnost k nekemu sosedu, od
katerega si je izposodil sekiro,
tako oborožen pa jo je mahnil
na dom svoje žene na 3700 E.
154 St., katere takrat ni bilo
doma, in šel na delo.

In svoj posel je izvršil teme-
ljito. Razkal je vse pohištvo,
razkal vrata, razbil okna in
prizanesel ni niti stenam. Ko je
končal s hišo, je izgledalo tor-
ni kot da je dom obiskal tor-
nado.

Slovesno svarilo generala Eisenhowerja proti novi vojni

Zasiguranje miru in delo za ljudi sta
poglavitna problema povojske dobe,
je izjavil general po slavnostnem
sprejemu v New Yorku

NEW YORK, 19. junija — Gen. Dwight Eisenhower
je bil danes gost mesta New Yorka, kjer ga je pozdravila
silna masa ljudstva, broječa štiri milijone oseb. Zvečer
je imel vrhovni poveljnik zavezniških armad v Evropi na
banketu govor, v katerem je izrekel slovesno svarilo, da
se narodi sveta ne morejo izogniti popolnemu razsulu, ako
bi prišlo do nove svetovne vojne ter poudaril, da poglav-
itna povojska problema, pred katerima se nahaja organi-
zirana družba, sta zajamčenje miru in delo za ljudi.

"Mir je brezpogojna potreba za svet", je reklo Eisenhower.

"Narodi sveta ne morejo pre-
nesti nove svetovne vojne kata-
strofe. Mi moramo nastopiti z

isto odločnostjo za rešitev pro-
blemov miru, s kakršno se je

Amerika v letih 1941 in 1942

lotila problemov vojne, ko bi ni-
ti največji optimist ne bil mo-
gel verjeti, da bo ameriška voj-
ska enajst mesecov po izkraju-

v Normandiji stala zmago-
vita ob Elbi."

Rešitev ekonomskih
problemov potrebna

Gen. Eisenhower je poudaril,

da ako se hoče napraviti mir

trajen in varen, moramo gledati

da bodo ljudje imeli delo.

Rekel je:

"Narod, ki živi v blagostanju,

ne bo želel vojne, toda lačen na-
rod bo v brezupnosti skušal naj-

ti izhod v vojni."

Potem je general opozoril

množico 1,500 odlčnjakov, ki

je bila navzoča na banketu, da

Razjarjen mož razsekal pohištvo ločene žene in začgal njen obleko

Zakonca Ross in Rose Amato, ki sta se poročila pred šestimi leti in imata pet let starega sinčka, sta prošlega januarja šla narazen, nakar je žena vložila tožbo za razporoko. Od tega časa naprej se je vrnila med njima ostra bitka glede premoženja. Žena, ki trdi, da je bila hiša njenja, ko se je poročila, je bila pripravljena možu izplačati \$800, ako se odpove vsem pravicam do njene lastnine, medtem ko je mož zahteval tisoč dolarjev.

Nevihta s
sekiro

Včeraj je šel Amato k ženemu odvetniku, ki mu je menda povedal, da bo moral čakati do jeseni, predno bo dobil kaj denarja.

To je 30-letnega moža stra-
hovito razkačilo. Iz mesta je šel
naravnost k nekemu sosedu, od
katerega si je izposodil sekiro,
tako oborožen pa jo je mahnil
na dom svoje žene na 3700 E.
154 St., katere takrat ni bilo
doma, in šel na delo.

In svoj posel je izvršil teme-
ljito. Razkal je vse pohištvo,
razkal vrata, razbil okna in
prizanesel ni niti stenam. Ko je
končal s hišo, je izgledalo tor-
ni kot da je dom obiskal tor-
nado.

MIKOŁAJCZYK NI BIL ZAPLETEN V ZAROTO

MOSKVA, 19. junija. — Politični rekord Stanisława Mikolajczyka je bil danes očiščen, v kolikor se tiče Rusije, ko je eden izmed 16 otoženih Poljakov pričal, da se bivšega premierja zamejne poljske vlade ni imelo informirati o aktivnosti podtalnega gibanja, ker je obstojala možnost, da se doseže sporazum z lublinsko vlado in se vrne na Poljsko kot premier.

Iz tega se sklepa, da Rusija ne bo dela nobenih ovir, ako bi Mikolajczyk postal novi poljski premier.

Kaj pišejo nemški časopisi v Ameriki

MILWAUKEE, 15. junija. — (O.N.A.) — V Milwaukeeju izha-
ja eden od sedmeh nemških dnevnikov v Zedinjenih državah, pod imenom "Milwaukee Deutsche Zeitung." Ta list je po razsulu Nemčije čisto nedolžno predložil, naj postane nemški Reich 49. ameriška država. Zdaj piše "Milwaukee Deutsche Zeitung," da bi ne smelo biti dovoljeno kazati ameriški publiku film iz nemških taborišč trpinčenja in smrti, ako se obenem ne pokaže tudi porušenih nemških mest in ljudi, katere so pokopal razvaline, žene, moške in otroke.

Iz Grew-ove izjave se sklepa, da so meje okupacijskih zon v kolikor se tiče Rusije, Amerike in Anglije sedaj definitivno rešene.

**MADŽARI OBJAVILI
SEZNAM VOJNIH
ZLOČINCEV**

ŽENEVA, Švica. — (O.N.A.) — Madžarska provizorična vlada je objavila svoj prvi seznam vojnih zločinov, ki obsegajo 105 imen. V prvi skupini se nahaja med drugimi tudi dr. Ladislav Bardessy, ki je podpisal vojno napoved Rusiji, Britaniji in Zedinjenim državam, Karl Barth, Michael Teleky in general Szembathelyi, načelnik generalnega stana madžarske armade. V drugi skupini se nahaja Bela Imredi in Sztojaj in drugi.

"Ni nam znano, koliko teh po-
ročil je osnovanih na dejstvih, in koliko na zgodbah iz druge, tretje in četrte roke ... Povsod in v vseh časih in dohah so se dogajala mučenja človeških bitij," je modrovral "Milwaukee Deutsche Zeitung."

**Bivši britski kralj
v Clevelandu**

Včeraj je bil v Clevelandu bivši britski kralj vojvoda Wind-
sordski, ki je baje prišel sem, da študira ameriške železnice. V mestu je dospel s privatnim pullmanom predsednika Ohio-Baltimore železnice in se udeležil seje direktorja. Reporterjem je reklo, da za bodočnost nima nobenih načrtov, ampak predno je dospela policija, katero je poklicala že-
na, ki je med tem prišla domov, jo je mož že odkuril. Policija je sreča, da naj gre k policijskemu prosektorju, ki bo odločil, kdo je mož mogoče are-
trati, ker če kdo uniči svoj dom, je to očvidno njegova stvar.

**Mrs. Amato pravi, da je uni-
čena vsa njena obleka, razen
kar je imela včeraj na sebi.**

Ona je zapisana v njenem imenu. Ampak Amato trdi, da je hišo popravil in ku-
pil pohištvo, in da je v dom vtaknil vsega skupaj do \$4,000. Njeno je reklo, da mu je žal, ker ni razkal tudi preprič v tovarni Thompson Aircraft Co. ter od-
časa, kar sta zakonca šla nara-
zen, stanuje na 3446 E. 125 St.

Oče žene je snoči reklo, da je dal hišo dvojici, ko sta se poročila, ki pa je bila zapisana v njenem imenu. Ampak Amato trdi, da je hišo popravil in ku-
pil pohištvo, in da je v dom vtaknil vsega skupaj do \$4,000. Njeno je reklo, da mu je žal, ker ni razkal tudi preprič v tovarni Thompson Aircraft Co. ter od-
časa, kar sta zakonca šla nara-
zen, stanuje na 3446 E. 125 St.

Amerikanci zapuste nemško ozemlje določeno za Ruse

WASHINGTON, 15. junija. — Državni podtnajnik Joseph C. Grew je včeraj izjavil, da se bodo ameriške čete v teknu prihodnjih šestih dni umaknile iz nemških ozemelj, ki so bila določena, da jih okupirajo Rusi.

Umik bo dovršen do prihodnjega četrtega, je izjavil Grew, nato pa je dostavljal, da med veliko trojico in Francijo še ni prišlo do sporazuma glede meja štirih okupacijskih zon v Nemčiji.

Umik ameriških čet iz nemških ozemelj, ki so bila določena Rusiji, bo po sodbi opazovalcev vsaj delno omilil kontroverzo med zavezničkimi glede izvajanja kontrolnega aparata štirih sil.

Iz Grew-ove izjave se sklepa, da so meje okupacijskih zon v kolikor se tiče Rusije, Amerike in Anglije sedaj definitivno rešene.

**ZADNJE DRŽAVE IZRAZILE
SOGLAŠANJE Z MEHIKO**

Predno je bila seja zaključena, so Zedinjene države potopotoma svoje delegacije načinile, da so "v popolnem soglasju" s tistim, katerega je zavzela Mehika.

Quintilla, slok mož, ki je nosil ob tej priliki diplomatsko uniformo, je tekmo razpravil obširno citiral iz javnih izjav in poslanic, katerih so bile v preteklosti izmenjane med Hitlerjem, Mussolinijem in Francom ter s tem podprtih svoj argument, da med nacističkimi firerji, fašističkimi k njenu in mu stisnil roko.

Naši fantje-vojaki

Dne 19. maja je bil povisan v tehničnega sarženta Fred F. Zele, sin Mrs. Anne Zele iz Arbor Ave., Euclid, O. Obenem je bil odlikovan z bronasto zvezdo in pismeno pohvalo za izvanredno v vestno delo v prenašanju, oskrbi in postrežbi ranjencev zlasti, ki so zavzeli Francijo lanskoga decembra. Mrs. Zele upa, da ga kmalu vidi, ker ima približno 95 pointov.

Zadnjo soboto je bil častno odpuščen od vojaške službe Pvt. Joseph Zupančič, sin Mrs. Rose Zupančič, 6805 Edna Ave. Pri vojakih se je nahajal 19 mesecev. Preko morja je bil devet mesecev in ranjen je bil v Franciji, vsled česar je moral nad 11 mesecev prebiti v raznih vojaških bolnišnicah. Sedaj se nahaja s svojo soprogo Josephine, rojenko Blatnik, na 1158 E. 74 St.

Mrs. Zupančič ima še dve drugi sinovi v službi Strica Sama. Pfc. Stanley se nahaja v Nevadi, in Fireman 2/c Andrew se na nahaja pri mornarici.

Vehovec bo kandidiral

Bivši councilman Anton Vehovec, ki je bil pred dvema letoma poražen, je naznani, da bo letos iznova kandidiral za mestnega odbornika v 32. vardi.

Mehika in Francija vodili napad na režim gen. Franca sklep bil soglasno sprejet

SAN FRANCISCO, 19. junija — Posebna komisija na konferenci Združenih narodov je danes soglasno sklenila, da se fašističnemu režimu generala Franca v Španiji in vsem drugim vladam, ki so prišle na krmilo s pomočjo Hitlerja in Mussolinija, za vselej zabrani vstop v novo svetovno organizacijo.

Nam ducejem in falangističnim diktatorjem Španije ni bilo nikoli nobene razlike.

"Ker je to vojina, katere namen je, izbrisati zadnjo sled osišča," je reklo Quintilla, "nič neumestnega, ako se zahteva, da se ne dovoli vstopa v zvezdo Združenih narodov nobeni vlad, ki je bila postavljena na krmilo z vojaško silo osišča."

Francovo zagotovo Hitlerju izvalo krohot

Vsa zbornica se je načelo zahvalila, ko je mehiški delegat citiral zagotovo, katero je svoj čas Franco podal Hitlerju, namreč, da bo Španija poslala "milijon mož za obrambo Berlina, ako bi nacisti Nemčija kdaj potrebovali pomoč

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

(Po raznalaču v Clevelandu in po pošti Izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.30
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge izvenzemne države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MIRKO G. KUHEL:

KOMENTAR O SODOBNIH DOGODKIH

Zadnji teden smo poslali našim odbornikom, podružnicam in listom zelo važen govor, ki ga je 26. maja podal v Ljubljani maršal Tito. Čitati bi ga morali vsi, ki se zanimajo za dogodke v stari domovini in o problemu slovenske Koroške, Trsta in Primorja.

Slovenska vojska je se umaknila iz Celovca in drugih delov Korotana vsled tehničnih razlogov, ker se je v teh krajih nemška vojska podala anglo-ameriškim silam. Da se po odhodu slovenskih čet že dela krivica slovenskemu ljudstvu, so številni dokazi. Med člani zavezniške vojaške policije so baje tudi bivši avstrijski in ustaški fašisti, oblečeni v svoje stare uniforme z britsko zastavo na rokavu. Tito jih imenuje gestapovce v drugačni uniformi.

V Londonu deluje organizacija demokratičnih Avstrijev po imenu "Austria Youth," kateri načeljuje Fritz Walter. Ta organizacija je izdala v nemškem jeziku brošuro "Unser Nachbar-Jugoslawien" (Naši sosedje—Jugoslovani). Predgovor je napisal novi slovenski minister Tone Fajfer. Vključuje pregled jugoslovanske zgodovine—Slovencev, Hrvatov in Srbov—njihove borbe proti tujim gospodarjem ter o razvoju in velikih doprinosih osvobodilnega gibanja. Objavljene so tudi nekatere jugoslovenske narodne pesni, prevodi dveh pesmi Tončka Kajuha, Ivan Cankarjev govor v Ljubljani leta 1913, radi katerega so ga avstrijske oblasti zaprle, črtice izpod peresa hrvatskega pesnika in pisatelja Vladimira Nazora, predvod dokumenta o uslužnostivosti avstrijskih bataljanov kot edinic slovenske narodne vojske in mnogo drugačega gradiva. Zelo važne se nam zdijo izjave voditeljev demokratičnih elementov v Avstriji o zahtevi maršala Tita, da morajo koroški Slovenci pripadati Jugoslaviji. Strinjajo se s to zahtevjo in poudarjajo, da je bodočnost nove Avstrije v glavnem odvisna od prijateljskih odnosa s svojimi slovenskimi sosedji—Čehoslovaško in Jugoslavijo.

Podobno se je izjavila tudi avstrijska organizacija v Ameriki "Free Austria Action," kakor seveda Korošči sami. Razvidno je torej, da bodo jugoslovenske zahteve glede Koroške ugodno rešene, če bodo zaveznički pustili, da se Jugoslavija in Avstrija o vprašanju sporazume in rešita zadevo brez vmešavanja nepričakovanih narodov. Ogorčenje Slovencev glede novega položaja na Koroškem po prihodu angleških čet je torej več kot upravičeno. Izjava maršala Tita, da bodo zaveznički sami odgovorni za posledice, je umeščena in pravilna.

Napetost glede okupacije Trsta in upravljanja primorskega ozemlja do končne rešitve teritorialnih zahtev Jugoslavije na mirovni konferenci, se je polegla. Natačnejša poročila glede sporazuma med Ameriko in Anglijo na eni strani in med maršalom Titom na drugi nimamo. Če pa jemljemo za podlagu časnikarska poročila, je razvidno, da bodo zaveznički vojaški oblasti kontrolirale tržaško loko in mesto ter ono ozemlje, ki leži zapadno od železniške proge Trst-Gorica-Kobarid-Trbiž (Tarvisio)-Beljak (Villach). Angleška mornarica okupira in uporablja tudi mornariško bazo v Pulju. Vsi ostali deli Primorske in Istre pa ostanejo pod jugoslovansko upravo. Če so ti podatki zanesljivi, tedaj bo Jugoslavija upravljala do mirovne konference nad 80% jugoslovenskega ozemlja, ki je od 1918 naprej pripadal Italiji. To bi tudi značilo, da dosežen sporazum predstavlja velik kompromis, pri katerem so zaveznički popustili 80%, Jugoslavija pa 20%. Jugoslavija si je obenem obdržala pravico po nadaljnih zahtevah vsega spornega ozemlja, vključivši Trst, Gorico in Pulj. Okrog 2000 jugoslovenskih vojakov pa ostane v izpraznjem ozemljju in ti so podvrženi komandi feldmaršala Alexandra. Nadalje podrobnosti so podvržene sporazumu med Jugoslavijo in Aleksandrom.

"Ona Jugoslavija, ki se je borila, ne zahteva ničesar drugega, nego da bodo vsi njeni narodi v okvirju njenih mej," je dejal Tito v Ljubljani. "To je naša stara pravda!"

Mi ameriški Slovenči pač moramo vzeti ta sporazum in kompromis brez kričanja in protestnih demonstracij, dasiravno smatrano, da je Jugoslavija upravičeno zahtevala okupiranje vsega osvobojenega ozemlja, vključivši Trst. Protestne demonstracije bi služile za provociranje italijanskih elementov v Ameriki, ki uživajo simpatije Velike Britanije in tudi nekaterih krogov v Washingtonu. To bi nam več škodilo kot pa koristilo, kajti krvido za preprečiti opriličiti na naše rame. Pomniti je treba predvsem, da gre sedaj le za začasno okupacijo osvobojenega teritorija in ne za končno razrešitev mej med Jugoslavijo in Italijo.

V svojem ljubljanskem govoru se je Tito dotaknil tudi usode narodnih izdajalcev, onih, ki so doma ruvali proti osvobodilni vojski in sodelovali z Nemci, in onih ki so odnesli pete in izrujne vodijo propagando proti Novi Jugoslaviji.

"Roka pravice, roka osvete našega naroda je že dosegla ogromno večino vseh teh," se je izrazil Tito, "le enemu malemu delčku se je posrečilo pobegniti izven naše dežele pod okrilje pokroviteljev. Ta manjšina ne bo nikoli več videla teh naših krasnih planin in cvetičnih poljan. Če bi se to zgodilo, bi bila zanje le zelo kratka doba. Vsakdo onih, ki bi si usojal krhati na

... patriotizem, naletel bi na granično steno, ob kateri bi si razbil ne samo nos, temveč tudi glavo ..."

To niso prazne besede. Zanimalo bodo zlasti nekatere gospode v Clevelandu, ki še vedno fanatično računajo na povratek v staro domovino, potem ko bodo "svet spreobrnili." Nam se zdijo, da jim je že odklenkalo. Slovenski narod se ni boril širi leta in umiral zato, da bi zopet nad njim gospodarila stara garda, ki ni hotela in tudi sedaj ne mara razumeti, da hoče ljudstvo svobodo, politično in gospodarsko svobodo. In poskrbel je, da mu te svobode nikoli več nihče ne odvzame.

Kar se je zgodilo v Sloveniji in Jugoslaviji v zadnjih štirih letih, je posledica stoletnega začirjanja vladajočih krik. Vse dooprinoso do veličastne zmage je priboril narod sam. A njegova največja zmaga je bila utrditev edinstva vseh zdravih in zavednih elementov v borbi za skupni cilj. Prebudili so se tudi nekateri onih, ki so tej borbi nasprotivali, ki se niso zavedali globocine narodne sile, ki je velevala neizprosen boj proti vsem, ki so streigli narodu po svobodnem življenju. Svojo pot so vsmerili s potom naroda. Nič čudnega torej ni, če čitamo v seznamu poverjenikov prve slovenske vlade tudi ime bivšega jugoslovanskega ministra Franca Snoja.

Narod je pravičen sodnik.

LJUBLJANA, 22. maja—Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani je poslala maršalu Titu pozdrav, v katerem pravi:

Na dan osvobodenja Ljubljane Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani pošilja Vam, velikemu zaščitniku Slovencev, radostne pozdrave in globoko hvaležnost. Predsednik prof. dr. Vladimir Vidmar: glavni tajnik prof. dr. Franc Ramovš.

Na podlagi informacij v brošuri "Slovenci in partizani," ki jo je lansko leto izdala Zveza slovenskih župnij in v kateri so baje glavni voditelji treh bivših največjih političnih strank v Sloveniji denuncirali Osvobodilno fronto, je določno izjavo podpisal tudi dr. Milan Vidmar, predsednik ljubljanske akademije znanosti in umetnosti. (Razen Vidmarja in drja. Milka Kosa je ZSŽ zamolčala imena vseh ostalih voditeljev.)

Piscu ni znano, če sta Vladimir Vidmar in Milan Vidmar ena in ista oseba, iz zgornjšnje depeše pa je razvidno, da Ljubljanska akademija znanosti in umetnosti "radostno pozdravlja" maršala Tita (torej Osvobodilno fronto). Ker je skoraj nemogoče, da bi tak institut kot je akademija znanosti in umetnosti včeraj denuncirala partizane, danes pa izražala njihovemu vodju "globoko zahvalo," smo prepričani, da je vodstvo akademije bilo ali spremeno in nadomeščeno z simpatičarji osvobodilnega gibanja, ali pa določna izjava ni bila podpisana v imenu akademije. Predsednik SANSA Etbin Kristan je dejal že tedaj, da smatra izjave določnih političnih strank za fabrikacije, ki prihajajo iz Hitlerjeve kovačnice. Nekoč bomo že zvedeli, kje so bile skovane določne izjave in spričevanja—v Ljubljani, Londonu, New Yorku ali Clevelandu.

Naslednjo depešo, povzeto iz belgrajske "Politike" od 24. marca, objavljamo brez vsakega komentarja:

LJUBLJANA, 24. marca—V Velikem stadionu v Ljubljani so domobranci ponovno prisegali Hitlerju. To prisego so položili pred enim največjih krvnikov slovenskega naroda, policijskim generalom Rössnerjem, pod odklokom katerega je bilo postreljenih pobičnih, mučenih in poklanjanih na stotine ljudi in požganih na stotine slovenskih domov.

Veliki paradi narodnih izdajalcev na Kongresnem trgu je prisivoval poleg Rössnerja in ožigosanega narodnega izdajalca Rupnika tudi ljubljanski nadškof Rožman. V znak protesta so predstavnici Ljubljane ta dan ostali v svojih hišah. — SANS

Ali ste kedaj pomislili kako malo nam pomeni par dolarjev, ki jih investiramo v vojne bondove na kolikor je resno? Pomislite, kako moralo glasiti Anton Lenarčič in ne Simončič. Toliko v blagohotni popravek.

Zmagajo je naša — toda plačali smo z krvjo

Bratje in sestre, zdaj je tisti čas, ko lahko vsaj malo olajšamo gorje našim krvnim bratom in sestram kolikor je še vih.

Torej na 8. juliju pokazimo, da smo zavedeni narod. Odzvamo se v velikem številu. Moja želja je, da bi bil prostor Slovenskega društvenega doma v Euclidu, O., za ta dan napolnjen do zadnjega prostorčka, ali pa še premajhen.

Mogoče boste imeli srečo, da odnecete lep dobitek kot na primer električno peč, cedrovo omaro ali svetljuko ali pa kaj drugega. Dobitkov bo toliko, da ne morem vseh popisati. Vsa pri nas v Euclidu jih imamo že veliko, kaj vse imajo pa na St. Clairju in v Collinwoodu, to je pa skrivnost zame. Sklenjeno je bilo, da bi se za Slovenski dan vzdružili kar je največ mogoče v slovenskih narodnih nošah. Počasno, da se ne sramujemo, da smo Slovenči.

Ne bom opisovala kdo bo vse govoril in kaj še vse bo, ker so to že drugi storili pred menoj. Bodite navzoči in ne bo vam žal.

Še nekaj — naša podružnica št. 106 SANS precej dobro napoveduje. V kratki dobi 6 mesecev smo že odpeljali v glav. urad za takojšnjo pomoč \$2,300, za kar gre vsa hvala darovalcem,

kakor tudi nabiralcem. Le tako naprej!

Na svidenje na 8. julija!
Za podr. št. 106 SANS, Euclid, Ohio

Mary Yapel.

Prispevki podr. št. 48 SANS

Pri naši podružnici se je zadnje čase prejelo sledeče prispevke od rojakov, ki so jih darovali v prid pomoči naši domovini namesto za vence za umrlimi Darovali so:

Namesto vence za pokojnega Rudy Božeglava so darovali po \$5.00 Anton in Cilka Jankovič.

Namesto vence za pokojnega John Dacar po \$5.00: Anton in Cilka Jankovič; Andrew Božič in žena; družina Andrew Gorjanc in Mrs. Dacar, mati pokojnega mladenčka, je prinesla \$15.00, katere so ji prijatelji izročili mesto rož.

Vsem darovalcem se v imenu tukajšnje podružnice št. 48 SANS iskreno zahvaljujem in želim, da bo tudi v bodoče več prispevkov.

J. F. Durn, tajnik.

P. S. — V mojem zadnjem poročilu se je vrnila neljuba pomota v seznamu darovalcev nabiratelja Louis Petroviča. Ime bi se moralno glasiti Anton Lenarčič in ne Simončič. Toliko v blagohotni popravek.

Zmagajo je naša — toda plačali smo z krvjo

Ali ste kedaj pomislili kako malo nam pomeni par dolarjev, ki jih investiramo v vojne bondove na kolikor je resno? Pomislite, kako moralo glasiti Anton Lenarčič in ne Simončič. Toliko v blagohotni popravek.

Glejte, da boste preživeli počitnice doma in preustavili železnico vojakom na počitnicah, ali ko odhajajo na pacificiško fronto.

Vpišite se v Cadet Nurse Corps in pomagajte zadostiti potrebam na tem polju. 60,000 žensk od 17 do 35 let, ki so dovršile High School, je potrebno. Informirajte se v svoji lokalni bolnišnici glede tega brezplačnega učenja tečaja.

Hranite papir, porabljeni mast in časopise. Pomanjkanje papirja je še vedno kritično.

Pomagajte v svoji občini kot "priča pannal assistant". Prostovoljev silno primanjkuje v tej borbi proti inflaciji in državini. Obiščite svoj lokalni rationing board.

Glejte, da bo vaš pridelek na

Victory vrtu čim večji in obilnejši. Napravite si zaloge in vkuhajte, kar le morete. Zaloge konzerviranega živeža prihodno zimo bodo manjše za civilno prebivalstvo.

Vojni bondi so omogočili B-29 letala

Washington. — Dne 6. junija je bilo leto dni, odkar so B-29 od 20. taktične zračne sile prvič poletela in obmetala z bombami Bangkok, v Siamu, s par letali. Danes ima 20. zračna sila najmanj 2000 letal na bazah na otokih, iz katerih napadajo osrčje Japonske same. V ta letala je naložilo ljudstvo Amerike najmanj \$1,200,000.00. Vojno ministrstvo je stavilo finančnemu ministrstvu na razpolago številke in druge podatke, da predoti ljudem, ki kupujejo bonde, na razumljiv način, "kam gre denar ..."

Pazite na vojno produkcijo

Washington. — Fred M. Vinson, ravnatelj urada za vojno mobilizacijo in za "Reconversion", je pozval ameriški narod

naj dobro paži na našo vojno produkcijo, dokler ne bo pre-

magana tudi Japonska in de-

la se ne bo vrnila "nazaj na pre-

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

izaburjena si, Duša. Zdaj se morava izpametovati. Da zelo pametna v razumna morava biti. In naj te odam! Saj so mi komaj puščačko časa. Takšna je nevoda nevesta, Harro!"

Jo je pred seboj v objektivu gledal, kako sta z njenega izgjnjalna vznemirjenje in kako je prilezla tih blazin iz njenega srca in ji počasno rožnat soj v lica.

voja nevesta, Harro. —"

Harro je samo molčal in žive oči so vskravale le-

na kamenitih ploščah

s suhim šumom zlati

lize.

trkanje: "Voz, visokost."

Rožamarija se je nežno izvila

tegovega objema.

Harro, pojdi zdaj na Lipov

zakonito roko ji je snel venec

česko boš imela svež venec.

česko boš vzela s seboj."

Harro je odšel na Lipov

zakonito je zahajalo, ko se je

grobica Thorsteinova pri-

skozi grajska vrata, ki

je odprl Mart. Beli golob

zazili nad slemenimi in solnici

zalo kakor zlat ogenj v

Thorsteinovega doma.

zadnjak je šumel čisto ti-

črko odprtja je bila veža, iz

se je videlo mračno iskrenje

z roki v tem stopila čez

novega doma.

zako svečano je, Harro. In

zakonito, kakor bi sanjala."

Ka sem si vendar vse

diljeni meni je postal vse bolj

zakonito posvetiti s svojo belo

zakonito pravi praznik. Toda zdaj

v najino zavjetje. In do-

sem človek—tu smem

da vrzim s sebe to hlapo-

bleko."

ljubi, in če hočeš, si oble-

čiščiš iz raševine z jelenjimi

zakoniti. Ce ga le še imam . . .

Teti morata biti kmalu

domini glede raci-

joniranja

sir, maslo, konzervirane

ribe in mleko

zakonite znamke V-2 do Z-2 so

vsaka za 10 pointov.

Procesirana jedila

zakonite znamke D-1 do H-1

vsaka za 10 pointov.

Sladkor

zakonite znamke štev. 36 za

sladkorja je veljavna

F. S. FINZGARJEVI

ZBRANI SPISI

I. Sama

(Nadaljevanje)

Glas se ji je tresel. Da je bil pismenoša trezen, bi bi zapazil Alenino zmedenost.

Pismenoša je potegnil ob hlače žveplenku in se močno zagural.

"Koga sem naznani? — Nobenega nisem naznani, ampak povedal, da sem dal pismo Joku. Ta je falot! Tudi Strniša je takoj pričala, da sem nedolžen. In naša poštarska Erna, to je duša! Ob kruhu bi me bil spravil ta kačon, da ni Erna tako prav in dobro pričala o meni."

Hlapec je odzunaj ugledal pismenošo in zavpil nadjen.

"Koj, koj! Adijo, gospodiča! Jok naj se pa le pripravi na precep."

Pismenoša je splezal na kožlo, Alena je gledala za sanmi, torbica v roki ji je trepetala.

Tedaj je nekdo potkal na šipo, kjer se oddajajo vozovnice. Alena se je zdramila.

"Gospodiča, vlak takoj pride!" se je oglasil skoz okence mlad uradnik, ki je že dolgo slonal za steklom in gledal Aleno.

Hitro je kupila listek. Ko je spravljala drobiž, ji je padla desetica na tla. Vlak je zahrmel, Alena ni pobrala desetice. Vsa zbgana je hitela k vlaku.

Sprevodnik ji je odkazal oddelek, kjer so se vozile tri učiteljice, njene znanke. Alena se jih je v resnicu prestrašila, ker je žeela samotnega kotička, kjer bi se umirila in zbraja mili.

Tovarišice so jo veselo pozdravile. Ena je bila Alenina sœučenka.

"O Marijandel! Pozdravljenia!" se je klub razburjenosti razvesila Alena. "Kako ti je?"

"Izborno! Čestitajte ji," je odgovorila zanjo starejša učiteljica.

Marijanica ji je požugala.

"Nevesta je!"

"Res? Torej čestitam!"

"Hvala, toda ji je še vse lahko vija-vaja-ven! Jaz moškim nje ne verjamem!"

"Kakšen pa je?" je hitro vprašala Alena, ko je sedla poleg svoje priateljice.

Starejša učiteljica se je zasmajala.

"Oj, kako vprašate! Tako se vpraša po petoščaku. Ko gre za res, se vpraša: Kaj je, kaj? To velja! Od lepih brčic in milih pogledov, pa od chic-hoje in od postrani klobuka — se ni še nihče do sita najedel."

"Mm, kakšna lepa proza!" je ugovarjala Marjanica in priporočovala Aleni z žarečimi očmi, da je on uradnik na postaji in zal, kot le kaj.

Naprodaj je

hiša za 4 družine, 3 garaže, posebno velika lota. Vse v dobrem stanju. Velik fornez z novim avtomatičnim stokerjem. Dohodek znaša \$720.00 letno. Za hitro prodajo je cena samo \$5500. Izvrstna prilika za dober dohodek. Pridite k nam takoj. Nahaja se na 5345-7 Spencer Ave., blizu E. 55 St.

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.
HE 6152

RAZPIS SLUŽBE

Gospodarski odbor Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. razpisuje službo oskrbnika za SND s dobro mesečno plačo in s prostim stanovanjem ter gorkoto in razsvetljavo. Služba je stalna.

Kogar veseli ta služba, naj se ustmeno ali pismeno zglasti v uradu SND in navede gospodarskemu odboru svoje zmožnosti.

Čas, da se zglastite je do 20. julija 1945.

Gospodarski odbor SND.

vzdih na ustnicah, razširila je roke in objela hčerko. Solze so po polile. Dvakrat jo je spustila iz objema, pa se vnovič privila k njej in jo stiskala na prsi. Trpotec je gledal in stal, držeč nakupljene stvari pod pazduho, ter neprenehoma povleval sa po skoz nos, da je tajil solze, ki so mu silile v oči. — — —

Zvonovi so zapeli svetonočno pesem.

Pri Trpotčevih je gorelo na mizi božično drevesce. Iz vsega plamenčka je puhtelo, kakor bi padla ljubezen iz odprtih nebes na zemljo.

Pred drescem je stal oče Janez in mati Baruša. Sredi med njima Alena. Držali so se tesno za roke. Skrivenost ljubezni je plula nad njimi.

XXI.

Na nedolžnih otročičev dan je šla iz Zaselja po strmi gazi, ki vodi v Bukovje, samotna popotnica. Solnce je sijalo čudovito veselo. Zimska pokrajina je žarela. Sneg se je topil po zavešenih vejah črnih smrek.

Vlak je obstal na ljubljanskem kolodvoru. Tovarišice so si voščile vesele praznike in hitre voza.

Komaj je Alena stopila na peron, je že zagledala sloko postavo, ki je čakala ob izhodu in motrila priselce. Aleno je prevezelo čudovito hrepenejenje. Preminila se je skoz potnike in še preden jo je oče dobro sposnal, mu je že ovila roke okoli vrata in ga poljubila.

Trpotec je od samega veselja občutila vsaka beseda v grlu —

in pretrgano slokvovanje je dokazovalo, kako mu gre na jok. Tesno je držal hčerko za roko in besedice ni črnil, dokler nista sta pred kolodvorom.

"Oh, da si le prišla, Alenčica!"

Oče ji je še enkrat stisnil roko in jo gledal s solzni očmi. "Veš, kaj, papa; pojdim na južino! Jaz plačam!"

Alena je potekala tobico in mu ovila roko okoli komolca.

"Kamor hočeš, ljubica moja, kakor hočeš!"

Trpotec se je zasukal ob Aleni, kakor bi ga še nikdar ne bil trgal protin po nogah. Zavila sta v restavracijo.

"Poglej, -Alenčica, kako je prav, da nisem mame ubogal. Je rekla: Cemu ti bo salonska sukna pod svrnik? Niš nisem ugovarjal, kar skrivaj sem jo oblek. Vidiš, kako je prav? Sedaj bi se ne upal sleči svrhnika in bi sedel tu s tabo kakor kmet v kožuhu."

Trpotec je obešal suknjo na klin in se zadovoljno pogledal v zrcalu v nasproti steni. Alena je naročila jedi in pijače.

"Oh, da si le prišla, Alenčica," je trčil z nji oče in jo spet prjal za roko.

Ko je Alena plačevala, je položil na mizo petdesetkrnski bankovec.

"U, joj," se je začudil Trpotec tako na glas, da so se ozrl gestje pri sosednji mizi.

"Sedaj greva pa še nakupit za božično. Mami moram kaj prinesiti."

"Kakor hočeš, ljubica moja, kakor hočeš."

Alena se je oklenila očeta za komolec, kar ni nikdar storila, odkar ni bila več otrok.

Ko je nakupila v trgovini prigrizkov za mamo in za očeta šop boljših smotk, sta se naranavala proti domu. Trpotec je hodil kakor mladenič z devojko ob roki in gledal ponosno preko ljudi.

Doma je hrupno odpril vrata nastejaj. Baruša je stala sredji sobe in že zinila, da bi vzidnila: Maj Bog, kaj je ni! Tedaj je vstopila Alena. Materi je umrl.

vzdih na ustnicah, razširila je roke in objela hčerko. Solze so po polile. Dvakrat jo je spustila iz objema, pa se vnovič privila k njej in jo stiskala na prsi. Trpotec je gledal in stal, držeč nakupljene stvari pod pazduho, ter neprenehoma povleval sa po skoz nos, da je tajil solze, ki so mu silile v oči. — — —

Zvonovi so zapeli svetonočno pesem.

Pri Trpotčevih je gorelo na mizi božično drevesce. Iz vsega plamenčka je puhtelo, kakor bi padla ljubezen iz odprtih nebes na zemljo.

Pred drescem je stal oče Janez in mati Baruša. Sredi med njima Alena. Držali so se tesno za roke. Skrivenost ljubezni je plula nad njimi.

"Kaj, me niste spoznali? Seveda, tako polikan črnosuknjars

ENAKOPRAVNOST

Danes Gain Representation at San Francisco

This group of Danish officials is shown on arrival in San Francisco, where Denmark was admitted as the 50th member of the United Nations Security conference. Met at the airport by Axel C. F. Sporon-Feldt, right, consul general of San Francisco, they are, left to right: Henrik De Kaufman, minister to Washington; Prof. Erik Husfeldt and Prof. Hartwig Frisch.

Gospod Boštjan jo je pomeril od vrha do tal, nato pa rekel nekoliko užaljen:

"Župnik sem jaz! Za mano!"

Zavil je po stopnicah v nadstropje. Potoma se je opravičeval:

"Kaj, me niste spoznali? Seveda, tako polikan črnosuknjars

nisem, kakor hodijo po Ljubljani. Tukaj vlečejo drugačni ventri, presneta reč!"

"Le naravnost, kaj bi te fraze! Pri nas smo naturni ljudje!"

"Stopite noter!" ji je pokazal

s težko, delovno roko v sobo. Tamkaj ji je ponudil klop, ka-

mor je posajal ženine in neveste ob izpravjanju. Sam je sedel na stol, katerega sedalo je bilo radi starosti podtempljano z usnjem.

"Torej kaj bo?"

Gospod Boštjan je potegnil kučno na mizo in se naslonil ob komolec.

"Slišala sem, oprostite, da sem tako indiskretne —"

"Gospod župnik, ali res mislite odpovedati pouk v zasilni šoli?"

(Dalje prihodnjič)

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo—Zahteve se izkaz državljanstva—Zglasite se Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

DR. BERT BERKEY'S
HEALTH CLINIC

3222 EAST 55th STREET

Arthrilis, astmo, žolčne nerediti, krvni tok, cirkulacija, ženske nerediti, trganje, nervoznost, neuritis, revmatizem in zelodne bolezni se lahko ozdravi.

RADIO POPRAVILA

na vašemu domu. Pooblaščena tovarniška poslužba na R. C. A.—

PHILCO—ZENITH—in STROMBERG-CARLSON izdelkih.

Whitlow Radio Repairs

18015 Neff Rd. IV 1366

CVETLICE

za vse slučaje—svatbe, pogrebe, itd. Imamo tudi grmicevje in cveje v lončih ter flance.

Abby's Flower & Gift Shop

630 EAST 140th STREET

čez dan: PO. 0737—zv.: LI. 0633

East Appliance Service

and Sales

18724 St. Clair Ave., IV. 7263

Popravimo vsakovrsne električne

predmete—pralne stroje—čistilce—

radio aparate, itd.

BOULEVARD
CAMERA SHOPPE

14920 LAKE SHORE BLVD.

KENmore 6260

Fotografske potrebščine

Imamo zaprto ob sredah

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3023

Prvovrstna popravila na vseh

vrst radio aparatu

Harmonikar

dobi delo za ob sobotah zvez

čer v gostilniških prostorijah

na 3244 St. Clair Ave. Tel. pri

fon: PRospect 8730.

WHERE THE FUEL GOES

Dajte vaš forme

sčistit sedaj. Bolj

ša postrežba in

boljše delo. For

než in dimnik